Аналіз зарубіжного досвіду діяльності системи виконання покарань надав можливість зробити висновок про процес удосконалення відбування покарання. Що підкреслює про тенденцію до пом'якшення умов тримання засуджених, що знаходять свій прояв у створенні нормальних санітарно-гігієнічних умов, використанні педагогічних і психологічних заходів і методів впливу на засуджених, опрацюванні і здійсненні на практиці певних програм соціальної терапії, організації дозвілля. У комплексі все це покликане сприяти виправленню неповнолітніх правопорушників, їх ресоціалізації.

Список використаних джерел:

1. Музика А.А., Горох О.П. Система покарань та її підсистеми за кримінальним кодексом України // Альманах кримінального права: збірник статей. Вип. 1 / Відповід. ред. П.П.Андрушко, П.С.Берзін. – К.: Правова єдність, 2009. – С.368-391.
2. Павленко В. Громадські роботи в системі покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: загальна характеристика та шляхи вдосконалення // Право України. – 2003. – № 11. – С.97-101.
3. Осипов П.П. Теоретические основы построения и применения уголовно-правовых санкций: Аксиол. аспекты /П.П. Осипов. – Л: Изд-во ЛГУ, 1976. – 135 с.
4. Наумов А.В. Российское уголовное право. Общая часть: Курс лекций. – 2-е изд. перераб. и доп. – М. : Изд-во БЕК, 1999. – 590 с.
5. Степанюк А.Х., Четверикова О.С., Яковець І.С. Ефективність діяльності державної кримінально-виконавчої служби України: науково-практичний посібник/ За заг.ред.д.ю.н.,проф. А.Х. Степанюка.–Х.:Кроссроуд,2009.–С.44–45

Використання праці засуджених до позбавлення волі в Україні

Стрюк О.О., курсант Інституту кримінально-виконавчої служби
Науковий керівник: викладач кафедри М*амука О.В.*

Економічні зміни, що відбулися в Україні за останні роки, потребують перегляду деяких поглядів, положень, рекомендацій та висновків щодо правового регулювання праці засуджених до позбавлення волі. Аналіз сучасних правових норм кримінально-виконавчого законодавства, які регулюють працю засуджених, показує, що деякі правові норми відносяться до галузі трудового права, а інші – є нормами кримінально-виконавчого права, що зумовлено особливостями праці засуджених.

Специфічна властивість праці засуджених – це те, чим ця праця відрізняється від праці вільних громадян, і ця різниця пов'язана з регулюванням відповідних правовідносин кримінально-виконавчим правом. Умови праці, які ні чим не відрізняються від умов праці вільних громадян, виступають як загальні, регулюючись трудовим законодавством.

До 8 квітня 2014 року засуджені до позбавлення волі були зобов'язані працювати, але відповідно до зміни, яку було внесено до ст.118 Кримінально-виконавчого кодексу України (далі – КВК), обов'язковість праці засуджених замінено на право засуджених

працювати. Також внесено законодавчі зміни щодо умов оплати праці засуджених в частині перерахування коштів на їх особові рахунки та порядку відшкодування засудженими витрат за надані їм комунально-побутові та інші послуги. Суттєвих змін теж зазнали умови пенсійного забезпечення засуджених до позбавлення волі [1].

На даний час, згідно зі ст. 120 КВК України праця осіб, засуджених до позбавлення волі, оплачується відповідно до її кількості і якості [2]. Форми і системи оплати праці, розцінки встановлюються нормативно-правовими актами Міністерства юстиції України [3].

У 2014 році до оплачуваних робіт на 88 промислових та 11 сільськогосподарських підприємствах установ виконання покарань, у 138 майстернях установ виконання покарань та слідчих ізоляторів, на роботах по їх господарському обслуговуванню, а також на контрагентських об'єктах залучалося 20,4 тисячі засуджених, що становить 51,6 % від працездатних засуджених [4, с. 4].

Слід зазначити, що більшість працездатних засуджених не володіє необхідними професіями і робочими навичками та потребує постійної професійної підготовки і навчання. Відсутність у засуджених необхідної кваліфікації призводить до того, що продуктивність їх праці майже у 4 рази менша, ніж у середньому в промисловості України, а середньомісячна зарплата засуджених у 2014 році становила лише 460,9 грн. (при цьому розцінки на виготовлення продукції розраховувалися виходячи з розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законодавством) [4, с. 5].

У своїй більшості працездатні засуджені залучаються до суспільно-корисної праці на підприємствах установ з урахуванням наявних виробничих потужностей, зважаючи при цьому на стать, вік, працездатність, стан здоров'я та спеціальність [4, с. 6].

Згідно з п. 1.4. Порядку організації виробничої діяльності та залучення засуджених до суспільно корисної праці на підприємствах виправних центрів, виправних та виховних колоній Державної кримінально-виконавчої служби України праця засуджених на підприємствах установ організовується з додержанням правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії [5].

Праця є одним з основних засобів впливу на засудженого та важливим важелем виправлення та ресоціалізації. Її важливість пояснюється тим, що праця у місцях позбавлення волі розглядається як позитивний елемент виправлення, професійної підготовки та управління установою. Загальновизнаною є думка про те, що праця є важливим та сильним засобом впливу на особу, її свідомість та спосіб життя [6, с. 82]. Тому нормативні акти передбачають необхідність залучення засудженого до праці, намагаючись за допомогою праці та інших засобів досягти таких позитивних змін в його особистості, які сприяють засудженому свідомо відновлювати соціальний статус, повернутися до самостійного соціально-нормативного життя в суспільстві.

Міжнародні стандарти поводження із засудженими вимагають також, щоб праця, яка доручається ув'язненим, сприяла підтриманню або підвищенню здатності засуджених забезпечувати собі засоби для нормального існування після звільнення [7, с. 47].

Слід зазначити, що усі заходи та гарантії щодо виконання трудових обов'язків засудженими повинні відповідати аналогічним заходам, які встановлені для осіб, що знаходяться на волі.

Список використаних джерел:

1. Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо адаптації правового статусу засудженого до європейських стандартів : Закон України від 8 квітня 2014 року № 1186-VII // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1186-18.
2. Кримінально-виконавчий кодекс України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1129-15.
3. Про затвердження Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі: Наказ Міністерства юстиції України від 7 березня 2013 року № 396/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0387-13.
4. Діяльність підприємств установ виконання покарань у 2014 році : бюлетень Державної пенітенціарної служби України. – К. : ДПтС України, 2015. – 28 с.
5. Про затвердження Порядку організації виробничої діяльності та залучення засуджених до суспільно-корисної праці на підприємствах виправних центрів, виправних та виховних колоній Державної кримінально-виконавчої служби України : наказ Міністерства юстиції України від 3 січня 2013 року № 26/5 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0068-13.
6. Кримінально-виконавче право України : підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / за ред. проф. А. Х. Степанюка. – Х. : Право, 2006. – 256 с.
7. Мінімальні стандартні правила поводження з в'язнями : Міжнародний документ від 30.08.1955 р. / Права людини і професійні стандарти для працівників міліції та пенітенціарних установ в документах міжнародних організацій. – Амстердам – Київ : Українсько-Американське бюро захисту прав людини, 1996. – 227 с.

Деякі аспекти мотивації злочинної поведінки міліціонерів

Боднар В.Є., здобувач наукової лабораторії з проблем досудового розслідування навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів слідства та кримінальної міліції НАВС

Розкрити детермінанти злочинів співробітників міліції у сфері службової діяльності неможливо, якщо не торкатися мотивів, які обумовили їх кримінальну поведінку. З'ясування мотиву відповідає на питання, чому людина вибрала саме цей варіант поведінки. Не звертаючи увагу на деякі відмінності, можна сказати, що в юридичній літературі мотив розглядають як безпосередній чинник злочину і розуміють під ним внутрішнє спонукання, яким керується людина, коли скоює злочин [1, с. 40].

Отже, в мотиві відбиваються особливості особи злочинця, умови її формування та ситуацій, в яких виникла злочинна поведінка. Саме тому